

<AsValmist>

Siilinjärven ja Kuopion kansalaisopistojen yhdistyminen

Sivltk 20.04.2021 § 19

Valmistelija/lisätiedot: rehtori Anita Heino, puh. 044 740 1310

Sekä Kuopion että Siilinjärven kuntastrategioihin kuuluu seutuyhteistyön edistäminen. Kansalaisopistojen välillä seutuyhteistyöllä on vuosikymmenten taakse ulottuvat perinteet. Ajatus mahdollisuudesta yhdistää Kuopion ja Siilinjärven kansalaisopistot syntyi rehtorien tapaamisessa kesällä 2020. Rehtorit laativat elo-syyskuussa virkatyönään asiasta esiselvityksen. Sivistyslautakunta Siilinjärvellä ja Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta Kuopiossa hyväksyivät lokakuun kokouksissaan tämän esiselvityksen ja nimesivät varsinaisen yhdistymisselvityksen tekemistä varten perustettavaan työryhmään kuntien edustajat. Siilinjärveltä työryhmään kuuluivat rehtori Anita Heino, kansalaisopiston kielenopettaja Tuula-Riitta Lebedinsky, valtuutettu/ sivistyslautakunnan jäsen Anna Huttunen, valtuutettu/ sivistyslautakunnan jäsen Timo Mykkänen. Kuopiosta työryhmään kuuluivat rehtori Kirsti Turunen, kansalaisopiston kielen suunnittelija Marjo Markkanen ja valtuutetuista Liisa Pietikäinen, Mikko Lankinen sekä Leila Savolainen.

Selvitystyöryhmä kokoontui marraskuun 2020 ja maaliskuun 2021 aikana neljä kertaa. Työryhmässä on tarkasteltu rehtorien tekemien selvitysten pohjalta yhdistymisen vaikutuksia talous-, henkilöstö- ja asiakasnäkökulmista. Yhdistymisestä on molempien opistojen päätoiminen henkilöstö saanut lausua mielipiteensä. Lisäksi Siilinjärvellä on järjestetty kuntalaisten kuulemistilaisuus verkossa 13.4.

Useat tekijät puoltavat kansalaisopistojen yhdistämistä. Kuopio ja Siilinjärvi muodostavat yhteisen työssäkäyntialueen, mikä tekee henkilöstön ja kuntalaisten liikkumisesta luontevaa.

Kuntalaiset löytävät näkyvämmän markkinoinnin ja yhden yhteisen ilmoittautumisjärjestelmän avulla koko alueen kurssitarjonnan nykyistä helpommin. Kun kansalaisopiston toimintatavat koko alueella ovat samanlaiset, eivät toisistaan poikkeavat toimintatavat enää sotke asiakkaita kuten nyt. Suuremmalla käytettävissä olevalla henkilöstöllä on mahdollisuus saada Siilinjärvelle nykyistä monipuolisempi kurssitarjonta.

Paikallistuntemus ei katoa yhdistyneessä opistossa, koska sama tuttu henkilöstö jatkaa työtään.

Kansalaisopisto hyödyntää jatkossakin tarvittaessa Siilinjärven kunnan yhteispalvelupistettä yhtenä asiakkaiden asiointikanavana.

Kuten jo esiselvitys osoitti, käyttötaloudessa mahdollisesti säästyvät eurot ovat kohtuullisen pieniä yhdistymisessä, mutta toki mahdollisia. Siilinjärvi hyötyy taloudellisesti yhdistymisestä lähinnä kirjanpidollisesti, kun valtionosuus tulee näkyväksi osaksi ulkoista työarviota. Myös suuremman organisaation suurista hankerahoituksista hyötyy koko toimialue.

Siilinjärvellä on viime vuosina vakituisilta opettajilta vähentyneet työt, mikä on seurausta Maaningan osaston poistumisesta, opiston tuntileikkauksista ja kysynnän muutoksista. Yhdistymisessä opettajien työssäkäyntialue laajenee, jolloin heille on töitä paremmin tarjolla. Työn sisällön räätälöinti, kollegiaalisuus ja Kuopion laaja henkilöstökoulutus olisivat jatkossa myös siilinjärveläisopettajien hyödynnettävissä.

Yhdistymisestä hyötyvät myös opistojen yhteisien määräaikaisten tuntiopettajien suuri joukko, kun heille voidaan tehdä nykyisen kahden työsopimuksen sijaan yksi työsopimus.

Yhdistymisessä ei tarvitse pelätä päätösvallan karkaamista paikkakunnalta. Kansalaisopiston tuntimääristä, opetusainejaosta, kurssien oppilasminimistä ja kurssimaksuperiaatteista päättää jatkossakin Siilinjärven kunnan luottamushenkilöt eli sivistyslautakunta kuten se tekee nytkin.

Uudelle opistolle voidaan tarvittaessa etsiä uusi nimi.

Siilinjärven kansalaisopiston päätoimisen henkilöstön näkemys yhdistymisasiaan

Olemme positiivisella kannalla opistojen yhdistymisen suhteen, jossa henkilöstön toimenkuvat voivat muotoutua kunkin osaamisen ja toiveiden mukaan molempien kuntien puolella, jolloin suurimpina hyödyn saajina ovat kuntalaiset, meidän asiakkaamme. Toisaalta ajatukset yhdistymisestä ovat myös ristiriitaiset, koska käsitystä kaikista yhdistymisen tuomista käytännön muutoksista ei ole. Suurimpana sopimuskuntana Siilinjärvellä tulee liitoksessa varmistaa paikkakunnan erityispiirteet tunteva ja riittävä sisäinen ja ulkoinen asiakaspalvelu.

Kuntalaiskuuleminen

Kuudestatoista tilaisuudessa mukana olleesta keskusteluun osallistui seitsemän kuntalaisia edustanutta henkilöä. Heidän näkemyksensä jakaantuivat sekä myönteiseen että kriittiseen suhtautumiseen. Myös joitain uhkakuvia nähtiin yhdistymisessä.

Myönteisenä nähtiin kurssitarjonnan monipuolistuminen, hallinnosta säästäminen, resurssien lisääntyminen markkinointiin ja hankkeisiin. Yhdistyminen on hyvä, jos se estää palvelun näivettymisen. Kuntalaisille tärkeää ovat palvelut, ei organisaatiot. Hyvä, että yhdistymishanke on lähtenyt liikkeelle työntekijöiltä eikä ulkopuolelta.

Kritiikkiä. Pienuuden ekonomian kannatus nousi esiin etenkin Siilinjärvellä hyvin toimivassa järjestöyhteistyössä, koska pienemmässä kunnassa ihmiset tuntevat toisensa. Isot hartiavat eivät takaa palvelun paranemista. On huoli kuopiolaisten ryntäämisestä täyttämään jotkin siilinjärveläisten jo nyt täydet ryhmät. Tai huoli siitä, pakotetaanko siilinjärveläiset Kuopioon vastaavalle kurssille, jos Siilinjärvellä ei kurssi käynnisty. Istekki ja sen kalliit palvelut ja vanha laitekanta nousivat myös keskusteluun.

Aikataulu

Toimintojen yhdistyminen on mahdollista aikaisintaan vuoden 2022 alusta. Kuopion kaupungin koko yhdistyvän opiston uutena ylläpitäjänä tulee hakea Opetus- ja kulttuuriministeriöstä uutta ylläpitämislupaa. Tähän hakemukseen tarvitaan liitteiksi osapuolten (myös muiden sopimuskuntien) lainvoimaiset päätökset sekä keskinäiset sopimukset.

Ylläpitämisluvat tulevat voimaan aina kalenterivuoden alusta. Jos halutaan, että uuden luvan mukainen toiminta alkaa 1.1.2022, hakemukset tulee toimittaa ministeriön kirjaamoon viimeistään heinäkuussa 2021, jolloin lupahakemuksia koskevat päätökset ennätetään tehdä ministeriössä ennen lokakuussa alkavaa valtionosuuslaskentaa.

Mikäli molemmat kunnat näkevät esityksen kannatettavana olisi henkilöstöjohtamisen kannalta paras pyrkiä toimimaan niin, että ensimmäinen yhteinen lukuvuosi olisi 2022–2023. Tällöin opistot pystyvät yhdessä suunnittelemaan ensimmäisen yhteisen ohjelman keväällä 2022. Yhdistymisen valmistelutyö alkaisi käytännössä jo syksyllä 2021 ja siirtymäaikaa olisi kevät 2022. Mikäli opistoista riippumattomista syistä aikataulu ei ole mahdollinen, yhdistyminen tapahtuisi silloin vuoden 2023 alusta.

Yhdistymisselvitystyöryhmän esitys on, että viranhaltijat tekevät molempien kuntien osalta esitykset kansalaisopistopalvelujen järjestämisestä yhtenä opistona 1.1.2022 alkaen. Ehdotetaan käyttöön otettavaksi Kuopion sopimuskuntamallia myös Siilinjärvelle.

Kansalaisopiston rehtori esittää, että Siilinjärven sivistyslautakunta puoltaa Siilinjärven ja Kuopion kansalaisopistojen yhdistymistä 1.1.2022 alkaen. Mikäli sopimuskunnista riippumattomista syistä tämä ei ole mahdollista, yhdistyminen astuisi voimaan 1.1.2023. Kokouksen oheismateriaalina on luonnos kuntien välisestä yhteistyösopimuksesta.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: Kansalaisopiston toiminta tähtää kuntalaisten hyvinvoinnin monipuoliseen edistämiseen myös yhdistyneessä opistossa. Opetusta suunniteltaessa otetaan edelleen huomioon opetuksen monipuolisuus ja hyvinvoinnin laaja-alainen edistäminen eri puolilla kuntaa. Hallinnon yhdistymisessä on pidemmällä aikavälillä saavutettavissa kustannussäästöjä.

Päätösehdotus Sivistyslautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle seuraavaa:

- Siilinjärven ja Kuopion kansalaisopistot yhdistyvät 1.1.2022 alkaen. Mikäli sopimuskunnista riippumattomista syistä yhdistyminen ei ole mahdollista 1.1.2022, yhdistyminen astuu voimaan 1.1.2023
- Kunnanjohtaja ja sivistysjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan yhdistymistä koskeva yhteistyösopimus
- Sopimuskunnat selvittävät opistolle sopivaa nimeä, joka kuvaa paremmin sen laajaa toiminta-aluetta.

Päätös Kokouksessa esittelijä täydensi päätösehdotusta niin, että siihen lisätään seuraava ehto:

- Siilinjärven kansalaisopiston työntekijät siirtyvät Kuopion kaupungin työntekijöiksi ns. vanhoina työntekijöinä erikseen neuvoteltavan siirtosopimuksen mukaisesti.

Sivistyslautakunta hyväksyi muutetun ehdotuksen.

Kh 07.06.2021 § 129
Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan oli rehtori Anita Heino.

Valmistelija/lisätiedot: sivistysjohtaja Antti Jokikokko, p. 0407401301 ja kansalaisopiston rehtori Anita Heino, puh. 0447401310

Sivistyslautakunnan kokouksen jälkeen on laadittu luonnos henkilöstön siirtoa koskevaksi sopimukseksi. Lisäksi työntaja on käynyt työntekijöiden ja heitä edustavien järjestöjen pääluottamusmiesten kanssa yhteistoimintalain 11 §:n mukaiset neuvottelut. Yhteistoimintaneuvottelujen aiheena on ollut liikkeen luovutuksen vaikutukset henkilöstöön sekä luonnos henkilöstön siirtosopimukseksi. Tämä sopimusluonnos ja yhteistoimintalain mukaisten neuvotteluiden pöytäkirjat ovat kokouksen oheismateriaalina. Lisäksi kokouksen oheismateriaalina on luonnos kuntien välisestä yhteistyösopimuksesta.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi: Kansalaisopiston toiminta tähtää kuntalaisten hyvinvoinnin monipuoliseen edistämiseen myös yhdistyneessä opistossa. Opetusta suunniteltaessa otetaan edelleen huomioon opetuksen monipuolisuus ja hyvinvoinnin laaja-alainen edistäminen eri puolilla kuntaa. Hallinnon yhdistymisessä on pidemmällä aikavälillä saavutettavissa kustannussäästöjä.

Päätösehdotus Kunnanhallitus esittää, että kunnanvaltuusto päättää seuraavaa:

- Siilinjärven ja Kuopion kansalaisopistot yhdistyvät 1.1.2022 alkaen. Mikäli sopimuskunnista riippumattomista syistä yhdistyminen ei ole mahdollista 1.1.2022, yhdistyminen astuu voimaan 1.1.2023.
- Kunnanjohtaja ja sivistysjohtaja valtuutetaan allekirjoittamaan yhdistymistä koskeva yhteistyösopimus.
- Sopimuskunnat selvittävät opistolle sopivaa nimeä, joka kuvaa paremmin sen laajaa toiminta-aluetta.
- Siilinjärven kansalaisopiston työntekijät siirtyvät Kuopion kaupungin työntekijöiksi ns. vanhoina työntekijöinä erikseen neuvoteltavan siirtosopimuksen mukaisesti.

Kunnanhallitus hyväksyy sopimuksen henkilöstön siirrosta koskien Siilinjärven kunnan kansalaisopiston henkilökuntaa sekä valtuuttaa kunnanjohtajan ja sivistysjohtajan allekirjoittamaan sopimuksen. Kunnanhallituksen päätös henkilöstön siirtosopimuksen hyväksymisestä on ehdollinen sille, että valtuusto päättää kansalaisopistojen yhdistymisestä edellä kuvatulla tavalla.

Päätös Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana kokouksessa tämän kokousasian esittelyn ajan olivat Anita Heino ja Antti Jokikokko (Teams).

Merkittiin pöytäkirjaan, että Erko Nykänen poistui kokouksesta kello 18:50 tämän kokousasian käsittelyn aikana ja Merja Oksman jatkoi kokouksen puheenjohtajana. Merja Oksmanin tilalle pöytäkirjanpitäjäksi valittiin Marjaana Pitkänen tästä kokousasiasta kokouksen loppuun asti.

Keskustelun kuluessa esittelijä muutti päätösehdotuksensa kuulumaan seuraavasti: Asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kokouksessa muutetun päätösehdotuk-

sen.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun
otteen oikeaksi todistaa

Siilinjärvellä 8.6.2021